ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн ЗДТГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/51/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улиастай сум

2022 он

Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа
Утас: 99993365
Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер : Б.Дагвасүрэн
Утас:99014227
Цахим хаяг: dagvasurenb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Мөнхнасан
Утас:90066888
Цахим хаяг: munkhnasanb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... **Error! Bookmark not defined.**
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
3. Аудитын тайлан 10
   3.1 Ерөнхий зүйл 10
   3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
   3.4 Материаллаг байдал 11
   3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 11
   3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 11
   3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 12
   3.8 Аудитын гол асуудал 12
   3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
   3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 13
   3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 13
4. Аудитын илрүүлэлт 13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12

2022.02.24 № 1302/158
танай ________ -ны № ________ -т

ЗАВХАН АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Г.МЯГМАРСҮРЭН-д

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Завхан аймгийн засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Завхан аймгийн засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм. Audit(D)A4-тоот/2022

01 2025 20

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Данс ны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**26,829,101.12**	**69,529,243.56**
33	**АВЛАГА**	1,730,154.91	856,334.98
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	320,000.00	00.00
335	**Бусад авлага**	1,410,154.91	856,334.98
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,410,154.91	177,084.98
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	00.00	679,250.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	25,098,946.21	68,672,908.58
354	**Хангамжийн материал**	25,098,946.21	68,672,908.58
35410	Бичиг хэргийн материал	2,858,000.20	1,840,750.00
35420	Аж ахуйн материал	5,312,991.45	5,312,990.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,701,000.00	3,701,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	13,226,953.95	1,461,017.97
35460	Хүнсний материал	00.04	00.04
35470	Бусад хангамжийн материал	00.57	56,357,150.57
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,607,869,281.63**	**2,488,395,777.13**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,607,869,281.63	2,488,395,777.13
391	Газар	137,810,600.00	137,810,600.00
392	**Биет хөрөнгө**	2,470,058,681.63	2,350,585,177.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,227,413,814.52	2,227,413,814.52
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-99,596,463.54	-137,989,070.34
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	533,203,000.00	581,703,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-374,966,888.84	-482,400,222.28
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	180,737,391.79	183,597,131.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-114,486,997.17	-116,638,290.39
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	324,598,467.14	257,307,082.19
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-206,955,109.42	-162,509,602.23
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	608,000.00	608,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-496,532.85	-506,666.13
39301	Програм хангамж	450,000.00	450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-450,000.00	-450,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,634,698,382.75**	**2,557,925,020.69**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**723,500.43**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	723,500.43	00.00
413	**Өглөг**	723,500.43	00.00
4136	**Бусад өглөг**	723,500.43	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	719,200.00	00.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,300.43	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,633,974,882.32**	**2,557,925,020.69**

51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,633,974,882.32	2,557,925,020.69
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,817,285,112.85	2,817,285,112.85
51101	Өмч: - төрийн	2,817,285,112.85	2,817,285,112.85
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-462,940,347.77	-538,990,209.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-462,940,347.77	-462,940,347.77
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-76,049,861.63
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	279,630,117.24	279,630,117.24
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,634,698,382.75**	**2,557,925,020.69**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,735,074,996.41**	**4,334,498,340.15**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**39,509,628.00**	**394,294,820.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	39,509,628.00	31,749,970.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	31,973,848.00	31,749,970.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,993,848.00	15,220,520.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	9,980,000.00	16,529,450.00
120009	Бусад орлого	7,535,780.00	00.00
122	**Тусламжийн орлого**	00.00	362,544,850.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	00.00	362,544,850.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,695,565,368.41**	**3,940,203,520.15**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,387,590,268.41	638,910,220.15
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,387,590,268.41	638,910,220.15
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,307,975,100.00	3,301,293,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,307,975,100.00	3,301,293,300.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,837,746,892.52**	**4,104,276,501.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,837,746,892.52**	**4,104,276,501.78**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,632,949,538.37	3,349,650,547.47
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	987,138,722.95	1,034,454,024.23
210101	Үндсэн цалин	746,165,821.95	451,036,746.70
210102	Нэмэгдэл	229,672,008.00	277,805,638.62
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,300,893.00	68,277,489.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	237,334,149.07
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	116,184,684.70	131,181,885.66

210201	Тэтгэврийн даатгал	78,478,827.88	91,371,709.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,232,803.28	9,744,778.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,268,642.62	7,672,887.73
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,762,326.12	1,958,230.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,442,084.80	20,434,280.24
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	225,499,427.00	234,648,390.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,838,487.00	15,287,130.22
210302	Түлш, халаалт	199,569,600.00	208,331,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,091,340.00	11,030,060.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	164,891,532.77	121,854,391.62
210401	Бичиг хэрэг	23,678,549.00	21,896,829.20
210402	Тээвэр, шатахуун	113,273,128.20	71,676,535.98
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,802,355.57	15,677,444.99
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,137,500.00	12,603,581.45
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,699,100.00	43,758,800.00
210604	Урсгал засвар	31,699,100.00	43,758,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	46,537,400.00	46,694,750.00
210702	Дотоод албан томилолт	46,537,400.00	46,694,750.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	23,975,916.00	19,281,413.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,500,000.00	7,785,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	1,008,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	6,834,296.00	6,836,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,420.00	500,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	209,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,980,000.00	1,962,000.00
210807	Газрын төлбөр	969,200.00	979,653.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,037,022,754.95	1,717,776,892.74
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,903,565,827.00	1,575,834,538.24
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	133,456,927.95	141,942,354.50
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	204,797,354.15	754,625,954.31
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	81,362,100.00	754,625,954.31
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	41,165,000.00	68,433,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,197,100.00	65,772,838.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	123,435,254.15	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	123,435,254.15	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-102,671,896.11**	**230,221,838.37**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	00.00	00.00
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	14,661,436.61	306,271,700.00

225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	14,661,436.61	00.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	306,271,700.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-14,661,436.61	-306,271,700.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-117,333,332.72**	**-76,049,861.63**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	2,817,285,112.85	279,630,117.24	-328,015,461.49	00.00	2,768,899,768.60
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,817,285,112.85**	**279,630,117.24**	**-328,015,461.49**	**00.00**	2,768,899,768.60
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	25,808,791.81	00.00	25,808,791.81
C08	**2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,817,285,112.85**	**279,630,117.24**	**-462,940,347.77**	**00.00**	2,633,974,882.32
D01	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,817,285,112.85**	**279,630,117.24**	**-462,940,347.77**	**00.00**	2,633,974,882.32
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,817,285,112.85**	**279,630,117.24**	**-462,940,347.77**	**00.00**	2,633,974,882.32
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-76,049,861.63	00.00	-76,049,861.63
D09	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,817,285,112.85**	**279,630,117.24**	**-538,990,209.40**	**00.00**	2,557,925,020.69

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,725,094,996.41**	**3,955,424,040.15**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**29,529,628.00**	**15,220,520.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	29,529,628.00	15,220,520.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	21,993,848.00	15,220,520.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,993,848.00	15,220,520.00
120009	Бусад орлого	7,535,780.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,695,565,368.41**	**3,940,203,520.15**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,387,590,268.41	638,910,220.15
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,387,590,268.41	638,910,220.15
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,307,975,100.00	3,301,293,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,307,975,100.00	3,301,293,300.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,715,899,996.41**	**3,949,034,640.15**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,715,899,996.41**	**3,949,034,640.15**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,511,102,642.26**	**3,194,408,685.84**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	971,204,717.69	1,034,085,431.80
210101	Үндсэн цалин	450,563,986.65	435,019,371.00
210102	Нэмэгдэл	218,717,696.04	259,371,852.60

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	64,068,000.00	64,243,037.40
210104	Урамшуулал	00.00	00.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	237,855,035.00	275,451,170.80
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	132,468,577.00	131,181,885.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	95,328,077.00	92,636,014.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,285,100.00	9,499,045.79
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,428,100.00	7,558,793.69
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,857,100.00	1,943,718.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,570,200.00	19,544,313.30
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	226,920,900.00	233,371,917.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,718,100.00	14,407,517.22
210302	Түлш, халаалт	199,569,600.00	208,331,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	10,633,200.00	10,633,200.00
210304	Байрны түрээс	00.00	00.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	171,567,404.57	108,463,199.49
210401	Бичиг хэрэг	24,101,049.00	20,879,579.00
210402	Тээвэр, шатахуун	118,000,000.00	59,660,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	15,503,355.57	15,769,440.49
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,963,000.00	12,153,580.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,699,100.00	43,758,800.00
210604	Урсгал засвар	31,699,100.00	43,758,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	51,382,400.00	47,374,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	51,382,400.00	47,374,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	23,238,716.00	20,334,613.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,500,000.00	8,119,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	990,000.00	1,008,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	6,834,296.00	6,836,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,420.00	500,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	209,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,980,000.00	1,962,000.00
210807	Газрын төлбөр	250,000.00	1,698,853.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,902,620,827.00	1,575,838,838.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,902,620,827.00	1,575,838,838.67
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**204,797,354.15**	**754,625,954.31**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	81,362,100.00	134,206,338.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	41,165,000.00	68,433,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,197,100.00	65,772,838.00

2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	620,419,616.31
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	123,435,254.15	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	123,435,254.15	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**9,195,000.00**	**6,389,400.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**9,195,000.00**	**6,389,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**9,195,000.00**	**6,389,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	9,195,000.00	6,389,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,195,000.00	6,389,400.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-9,195,000.00**	**-6,389,400.00**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Аймгийн ЗДТГ-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэл,тайлагнал, худалдан авалт, арвилан хэмнэлт зэрэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын аудитор Б.Мөнхнасан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Мөнхнасан, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн ЗДТГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2022 оны 08 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 34 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Аймгийн ЗДТГ нь Хүүхэд нэг бүрийг амьдралд хэрэгтэй чадварыг хөгжүүлсэн эрүүл аюулгүй амьд орчинг бүрдүүлэх, тоглонгоо суралцах зарчмаар сонгосон орчноосоо мэдлэгээ бүтээсэн ухаалаг, хамтач, цэгцтэй, уйгагүй оролдлоготой, бүтээлч, эрүүл чийрэг, баяр баясгалантай иргэн төлөвших суурийг тавин ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг болон дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх журам, заавар зэргийг боловсруулж мөрдөөгүй

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн ЗДТГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны эхний хагас жилийн нийт орлого 3,955,424,0 сая төгрөгийн 1 хувиар буюу 39,554,2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 25,710,2 сая төгрөгөөр тогтоосон.
Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны эхний хагас жилийн нийт орлого 3,955,424,0 сая төгрөгийн 1 хувиар буюу 39,554,2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 25,710,2 сая төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга засах

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	1,730,154	856,334	873,820
Бараа материал	25,098,946	68,672,908	43,573,962
Үндсэн хөрөнгө	2,607,869,281	2,488,395,777	119,473,504

Нийт хөрөнгө	2,634,698,382	2,557,925,020	76,773,362
Өр төлбөр	723,5	0	723,5
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,633,974,882	2,557,925,020	76,049,862
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,633,974,882	2,557,925,020	76,049,862

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 43,5 сая төгрөгөөр өссөн нь шинээр бараа материад худалдан авсантай холбоотойгоор нэмэгдсэн шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 119,4 сая төгрөгөөр буурсан нь тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл актлагдсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 76,0 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 4,334,4 сая төгрөгөөр, 4,334,4 сая төгрөгөөр нийт зарлагыг тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 3,301,2 сая төгрөгийн, нэмэлт санхүүжилтээр 638,9 сая төгрөгийн, татварын бус орлого 394,2 сая төгрөг нийт 4,334,4 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 4,104,2 сая төгрөгийг зарцуулж, 620,4 сая төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд ажилчдад олгох нэг удаагийн тэтгэмжийн 65,7 сая төгрөгийг зориулалтын дагуу бүрэн зарцуулсан.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Нярав нь худалдан авалт хийхдээ “и “ баримтыг бүрэн бүрдүүлээгүй байна. Шатахууны тайлан бүрэн гүйцэт биш, баримтын бүрдүүлэлт дутуу байлаа.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 147 мэдээллээс хугацаандаа оруулахаас 3 мэдээллийг хугацаа хоцроон, 144 мэдээллийг бүрэн оруулсан байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжиийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 3 зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлэн ажилласан.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлсийн зардлаас бэлтгэж байгаа хөрөнгийн дансуудыг зөв сонгож бүртгэх, Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолыг зөрчиж хөрөнгө бэлтгэхгүй байх талаар анхаарч ажиллах шаардлагатай.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 25.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 10.8 сая төгрөгийн алдаанд албан шаардлага хүргүүлж залруулж, 14.6 сая төгрөгийн алдаа зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

4.2 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

4.3 Албан шаардлага хүргүүлээгүй

Аймгийн Засаг даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн захирамжаар орон тооны бус зөвлөх авч 10,800,000.00 төгрөгөөр Засаг даргын нөөц сангаас цалинжуулсан зөрчил илэрсэнд албан шаардлага хүргүүлсэн.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

- ✓ *2021 оны Түлш шатах тослох материал эхний үлдэгдэл зөрүүтэй тайлагнасан*

- ✓ *Тээврийн хэрэгслийн сэлбэг хэрэгсэл бэлтгэхдээ шийдвэр гаргаж зургаар баримтжуулаагүй*
- ✓ *Түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгохдоо тухайн ажилчдын өргөдөл хавсаргаж байх.*
- ✓ *Цалингийн данснаас ажилчдын суутгал тогтмол хийж байгаа зэрэг*

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

- ✓ *2021 оны Түлш шатах тослох материал эхний үлдэгдэл зөрүүтэй тайлагнасан засварлах.*
- ✓ *500.000 дээш тээврийн хэрэгслийн сэлбэг хэрэгсэл бэлтгэхдээ шийдвэр гаргаж зургаар баримтжуулж байх*
- ✓ *Түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгохдоо тухайн ажилчдын өргөдөл хавсаргаж байх.*

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 07 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1.	Аймгийн ЗДТГ	4	25,4	0	0	0	0	1	10,8	3	14,6